

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2020/2221

(2020. gada 23. decembris),

ar ko Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz papildu resursiem un īstenošanas kārtību, lai palīdzētu veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai (REACT-EU)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 177. pantu un 322. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc legīslatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Covid-19 pandēmijas ekonomisko, sociālo un veselības seku dēļ dalībvalstis ir saskārušās ar vēl nepieredzētu krīzi. Krīze kavē izaugsmi dalībvalstīs, savukārt tas saasina nopietno likviditātes iztrūkumu, jo veselības aprūpes sistēmās un citās ekonomikas nozarēs pēkšņi nepieciešamas ievērojami lielākas publiskās investīcijas. Krīze ir arī saasinājusi nabadzības apdraudēto cilvēku situāciju, tādējādi mazinot sociālo kohēziju dalībvalstīs. Turklāt iekšējo robežu slēgšana ir smagi skārusi ekonomisko sadarbību, jo īpaši pierobežas apgabalos, ietekmējot darba ņēmēju pārvietošanos un mikro, mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) dzīvotspēju. Tādējādi ir izveidojusies ārkārtas situācija, kas jārisina ar īpašiem, tūlītējiem un ārkārtas pasākumiem, kuri ātri sasniedz reālo ekonomiku.
- (2) Lai reaģētu uz krīzes ietekmi, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1301/2013 ⁽⁴⁾ un (ES) Nr. 1303/2013 ⁽⁵⁾ tika grozītas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/460 ⁽⁶⁾ nolūkā dot lielāku elastību no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda (ESF) un Kohēzijas fonda (visi kopā "fondi") un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) atbalstīto darbības programmu īstenošanā. Tomēr, tā kā nopietnā negatīvā ietekme uz Savienības tautsaimniecībām un sabiedrību pieņēmās spēkā, abas regulas tika grozītas

⁽¹⁾ OV C 272, 17.8.2020., 1. lpp.

⁽²⁾ 2020. gada 14. oktobra atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2020. gada 16. decembra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2020. gada 22. decembra lēmums.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1301/2013 (2013. gada 17. decembris) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un īpašiem noteikumiem attiecībā uz mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1080/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 289. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006 (OV L 347, 20.12.2013., 320. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/460 (2020. gada 30. marts), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu) (OV L 99, 31.3.2020., 5. lpp.).

vēlreiz ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/558 ⁽⁷⁾. Ar minētajiem grozījumiem ir nodrošināta ārkārtēja papildu elastība un dalībvalstīm dota iespēja koncentrēties uz vajadzīgo rīcību šajā nepieredzētajā krīzē, palielinot iespēju mobilizēt fondu neizmantoto atbalstu un vienkāršojot procedurālās prasības, kas saistītas ar programmu īstenošanu un revīzijām.

- (3) Eiropadome 2020. gada 23. aprīlī apstiprināja “Atveseļošanas ceļvedi”, lai pārvarētu milzīgos ekonomikas satricinājumus un, no vienas puses, mazinātu sociālās un ekonomiskās sekas, kas Savienībai radušās to ārkārtas ierobežojumu dēļ, kurus dalībvalstis ieviesa Covid-19 izplatības iegrožošanai, un, no otras puses, novērstu asimetriskas atveseļošanas risku, ko rada fakts, ka nacionālā līmenī dažādām dalībvalstīm ir pieejami atšķirīgi līdzekļi, kas, savukārt, būtiski ietekmējis iekšējā tirgus darbību, Atveseļošanas ceļvedim ir spēcīgs investīciju komponents un tas aicina izveidot Eiropas Atveseļošanas fondu. Turklāt, kā atkārtoti norādīts Eiropadomes 2020. gada 21. jūlija secinājumos, tas uzdod Komisijai analizēt vajadzības, lai resursi tiktu novirzīti uz visvairāk skartajām Savienības nozarēm un ģeogrāfiskajām daļām, un vienlaikus precizēt saikni ar 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmu.
- (4) Lai mazinātu Covid-19 krīzes nepieredzēto ietekmi, saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2020/2094 ⁽⁸⁾ un tajā piešķirto resursu robežās Eiropas strukturālo un investīciju fondu ietvaros būtu jāveic atveseļošanas un noturības pasākumi. Šādi papildu resursi būtu jāizmanto, lai nodrošinātu atbilstību Regulā (ES) 2020/2094 noteiktajiem termiņiem.
- (5) Šī regula paredz noteikumus un īstenošanas kārtību attiecībā uz papildu resursiem, kas tiek sniegti kā Atveseļošanas palīdzība kohēzijai un Eiropas teritorijām (REACT-EU) nolūkā sniegt atbalstu, lai veicinātu krīzes seku pārvarēšanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un gatavotos zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai. Saskaņā ar REACT-EU budžeta saistībām 2021. un 2022. gadam būtu jādara pieejama ārkārtēja papildu summa līdz 47 500 000 000 EUR apmērā 2018. gada cenās, lai ar esošo darbības programmu palīdzību resursi ātri nonāktu reālajā ekonomikā (“REACT-EU resursi”). REACT-EU resursi 2021. un 2022. gadam izriet no Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumenta. Daļa no šiem REACT-EU resursiem būtu jāatvēlē tehniskajai palīdzībai pēc Komisijas iniciatīvas. Komisijai būtu jānosaka REACT-EU resursu sadalījums katrai dalībvalstij, izmantojot piešķiršanas metodi, kuras pamatā ir jaunākie pieejamie objektīvie statistikas dati par dalībvalstu relatīvo labklājību un to, cik lielā mērā Covid-19 krīze ietekmē to ekonomiku un sabiedrību. Pirms 2021. gadam paredzētajiem REACT-EU resursiem tiek piemērota piešķiršanas metode un lai atsevišķās dalībvalstīs pēc Covid-19 krīzes sniegtu atbalstu vissvarīgākajām nozarēm, 100 000 000 EUR un 50 000 000 EUR attiecīgi būtu jāpiešķir Luksemburgai un Maltai. Piešķiršanas metodē būtu papildus jāiekļauj īpaša summa tālākajiem reģioniem, ņemot vērā to ekonomikas un sabiedrības īpašo neaizsargātību. Lai atspoguļotu Covid-19 krīzes seku mainīgo raksturu, 2021. gadā sadalījums būtu jāpārskata, pamatojoties uz to pašu piešķiršanas metodi, kurā izmantoti jaunākie statistikas dati, kas pieejami līdz 2021. gada 19. oktobrim, lai sadalītu REACT-EU resursu 2022. gada daļu.
- (6) Ņemot vērā, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām saskaņā ar Savienības apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, fondi palīdzēs integrēt klimatrīcību un panākt, ka no Savienības budžeta kopumā 30 % izdevumu tiek novirzīti klimata mērķu sasniegšanai. Tiek sagaidīts, ka REACT-EU sniegs 25 % no kopējā klimata mērķu finansējuma. Tā kā REACT-EU ir krīzes novēršanas instruments un šajā regulā ir

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/558 (2020. gada 23. aprīlis), ar ko Regulas (ES) Nr. 1301/2013 un (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz īpašiem pasākumiem, lai nodrošinātu ārkārtas elastību Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanā, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (OV L 130, 24.4.2020., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433, 22.12.2020., 23. lpp.).

paredzēta elastība, tostarp nepastāv tematiskās koncentrācijas prasības un dalībvalstīm ir iespēja *REACT-EU* resursus novirzīt ERAF vai ESF darbību atbalstam atbilstīgi dalībvalstu vajadzībām, dalībvalstu ieguldījuma līmenis minētā mērķa sasniegšanai var atšķirties atkarībā no katras valsts prioritātēm.

- (7) Šai regulai piemēro horizontālos finanšu noteikumus, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēmuši, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 322. pantu. Minētie noteikumi ir izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) 2018/1046 ⁽⁹⁾ ("Finanšu regula") un jo īpaši nosaka procedūru budžeta izveidei un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, balvas, netiešu izpildi, kā arī paredz finanšu dalībnieku atbildības pārbaudes. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 322. pantu, iekļauj arī vispārēja nosacījuma mehānisma režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.
- (8) Lai dalībvalstis varētu pietiekami elastīgi pielāgot ar Covid-19 pandēmiju saistītās krīzes un tās sociālo seku pārvarēšanas pasākumus un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai, Komisijai piešķirumi būtu jānosaka dalībvalstu līmenī. Turklāt būtu jāparedz arī iespēja jebkādos *REACT-EU* resursus izmantot vistrūcīgāko iedzīvotāju un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvas (YEI) atbalstam. Tāpat nepieciešams noteikt maksimālās robežas attiecībā uz piešķirumu tehniskajai palīdzībai pēc dalībvalstu iniciatīvas, vienlaikus nodrošinot dalībvalstīm maksimālu elastību attiecībā uz palīdzības piešķirumu darbības programmās, ko atbalsta no ERAF vai ESF. ESF darbības intensitāte būtu jāsauglabā, piešķirot *REACT-EU* resursus nodarbinātības politikas jomās, jo īpaši jauniešu nodarbinātības jomā saskaņā ar pastiprināto Garantiju jaunajiem, kā arī prasmēm un izglītību, sociālo iekļaušanu un veselību, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai sasniegtu nelabvēlīgā situācijā esošas grupas un bērnus. Ir sagaidāms, ka *REACT-EU* resursi tiks tērēti ātri, tāpēc saistības, kas ir saistītas ar šiem resursiem, būtu jāatceļ tikai darbības programmu slēgšanas brīdī.
- (9) Tā kā Covid-19 pandēmija dalībvalstu reģionus un pašvaldības ir ietekmējusi atšķirīgi, ir svarīgi ar *REACT-EU* atbalstīto krīzes seku pārvarēšanas pasākumu sagatavošanā, īstenošanā, uzraudzībā un novērtēšanā iesaistīt iestāžu reģionālos un vietējos rīcībspēkus, ekonomiskos un sociālos partnerus un pilsonisko sabiedrību.
- (10) Attiecībā uz *REACT-EU* resursiem būtu jāievieš arī finanšu pārvietojumu iespējas starp ERAF un ESF atbilstoši mērķim "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1303/2013 25.a pantu. Šādiem pārvietojumiem nebūtu jāietekmē ne resursi, kas pieejami saskaņā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība", ne īpašais piešķirums YEI.
- (11) Lai papildinātu darbības, kuras jau ietilpst ERAF atbalsta darbības jomā, ko paplašināja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (ES) 2020/460 un (ES) 2020/558, arī turpmāk būtu jāļauj dalībvalstīm izmantot *REACT-EU* resursus galvenokārt investīcijām veselības aprūpes produktos un pakalpojumos, tostarp pārrobežu veselības aprūpes produktos un pakalpojumos, kā arī institucionālo un kopienas veselības aprūpi un aprūpi ģimenē, atbalsta sniegšanai apgrozāmā kapitāla vai investīciju atbalsta veidā MVU vajadzībām, ietverot konsultāciju atbalstu, jo īpaši nozarēs, kuras Covid-19 pandēmija skārusi vissmagāk un kurām nepieciešama strauja atveseļošana, tādām kā tūrisms un kultūra, investīcijām, kas veicina pāreju uz digitālo un zaļo ekonomiku, investīcijām infrastruktūrā, ar ko bez diskriminācijas sniedz pamatpakalpojumus iedzīvotājiem, un ekonomikas atbalsta pasākumiem tiem reģioniem, kuri ir atkarīgi no Covid-19 krīzes vissmagāk skartajām nozarēm. Būtu jāveicina arī ciešāka sadarbība, koordinācija un izturētspēja veselības jomā. Turklāt būtu jāatbalsta arī tehniskā palīdzība. Lai vienkāršotu *REACT-EU* resursu plānošanu un izpildi, ir lietderīgi šos resursus koncentrēt tikai jaunajam tematiskajam mērķim "Palīdzēt veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļas, digitālas un noturīgas ekonomikas atveseļošanai", kam turklāt vajadzētu būt vienīgajai investīciju prioritātei.

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (12) Attiecībā uz ESF *REACT-EU* resursi dalībvalstīm būtu galvenokārt jāizmanto, lai atbalstītu piekļuvi darba tirgum un sociālajām sistēmām, nodrošinot darbvietu saglabāšanu, arī izmantojot saīsināta darbalaika shēmas un atbalstu pašnodarbinātām personām, kā arī uzņēmējiem un ārstata darbiniekiem, māksliniekiem un radošo nozaru darbiniekiem. Saīsināta darbalaika shēmu un līdzīgu pasākumu, jo īpaši attiecībā uz pašnodarbinātajiem, mērķis ir aizsargāt darba ņēmējus un pašnodarbinātos pret bezdarba risku, vienlaikus saglabājot līdzvērtīgus darba un nodarbinātības nosacījumus un darbinieku algas. *REACT-EU* resursi, ko piešķir šādām shēmām, ir jāizmanto vienīgi darba ņēmēju atbalstam. Pašreizējos Covid-19 pandēmijas radītajos izņēmuma apstākļos būtu iespējams atbalstīt darbiniekiem un pašnodarbinātajiem piemērotās saīsināta darbalaika shēmas pat tad, ja šāds atbalsts netiek apvienots ar aktīviem darba tirgus pasākumiem, ja vien valsts tiesību aktos minētie pasākumi nav noteikti par obligātiem. Minētais noteikums būtu vienādi jāpiemēro arī saīsināta darbalaika shēmām, kuras tiek atbalstītas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1303/2013, kas Covid-19 krīzes dēļ grozīta ar Regulām (ES) 2020/460 un (ES) 2020/558, un kuras joprojām tiek atbalstītas saskaņā ar īpašo ieguldījumu prioritāti "Palīdzēt veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļas, digitālas un noturīgas ekonomikas atveseļošanai". Savienības atbalsts minētajām saīsinātā darbalaika shēmām būtu jāierobežo, nosakot termiņu.
- (13) Atbalsts būtu jāsniedz darbvietu radīšanai un kvalitatīvai nodarbinātībai, jo īpaši neaizsargātām iedzīvotāju grupām, un sociālās atstumtības un nabadzības izskaušanas pasākumiem. Jauniešu nodarbinātības pasākumi būtu jāpaplašina saskaņā ar pastiprināto Garantiju jauniešiem. Ieguldījumi būtu jānovirza izglītībai, apmācībai un prasmju attīstīšanai, ietverot pārkvalifikāciju un prasmju pilnveidošanu, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām. Būtu jāveicina vienlīdzīga piekļuve vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem, kuri jānodrošina arī bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, personām ar invaliditāti, etniskajām minoritātēm un bezpajumtniekiem.
- (14) Turklāt dalībvalstīm būtu jāturpina īpašu uzmanību pievērst cilvēkiem, kas dzīvo lauku, pierobežas, mazāk attīstītos, salu, kalnu, mazapdzīvotos un tālākos reģionos, kā arī apgabalos, kurus skar rūpniecības restrukturizācija un depopulācija, un attiecīgā gadījumā jāizmanto *REACT-EU* resursi nolūkā atbalstīt minētos cilvēkus.
- (15) Tā kā dalībvalstu robežu pagaidu slēgšana ir radījusi ievērojamas grūtības pārrobežu kopienām un uzņēmumiem, ir atbilstīgi ļaut dalībvalstīm piešķirt *REACT-EU* resursus arī esošajām pārrobežu programmām saskaņā ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi.
- (16) Lai nodrošinātu, ka dalībvalstīm ir pietiekami finanšu līdzekļi, kas ļautu ātri īstenot ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu pasākumus un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai, ir nepieciešams nodrošināt lielāku sākotnējā priekšfinansējuma maksājumu, lai ātri īstenotu darbības, ko atbalsta ar *REACT-EU* resursiem. Izmaksājamā sākotnējā priekšfinansējuma apmēram būtu jābūt tādām, lai dalībvalstīm būtu līdzekļi, no kuriem vajadzības gadījumā saņēmējiem tiktu veikti avansa maksājumi un ātra izmaksu atlīdzināšana pēc maksājuma pieprasījuma iesniegšanas.
- (17) Dalībvalstīm vajadzētu būt rīcības brīvībai piešķirt *REACT-EU* resursus jaunām īpaši izveidotām darbības programmām saskaņā ar mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai" vai jauniem prioritārajiem virzieniem esošo programmu ietvaros saskaņā ar "Investīciju izaugsmei un nodarbinātībai" un Eiropas teritoriālās sadarbības mērķiem. Lai nodrošinātu ātru īstenošanu, jauno īpaši izveidoto darbības programmu vajadzībām būtu jāatļauj norīkot tikai tās iestādes, kuras jau ir norīkotas esošajās darbības programmās, kas saņem atbalstu no ERAF, ESF vai Kohēzijas fonda. Nevajadzētu prasīt dalībvalstīm veikt *ex ante* izvērtējumu, un būtu jāierobežo elementi, kas vajadzīgi, lai darbības programmu iesniegtu Komisijas apstiprināšanai.
- (18) *REACT-EU* resursi būtu jāizmanto saskaņā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un principu "nekaitēt", ņemot vērā Parīzes nolīgumu un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus. Turklāt visā darbības programmu īstenošanā būtu jāņem vērā un jāveicina vīriešu un sievietes līdztiesība, integrēta pieeja dzimumu līdztiesībai un dzimumu līdztiesības principa integrēšana.

- (19) Lai mazinātu slogu valstu budžetiem saistībā ar krīzes novēršanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un lai sagatavotos zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai, izdevumiem, kas nepieciešami operācijām, vajadzētu būt attiecināmiem no 2020. gada 1. februāra un izņēmuma kārtā būtu jānodrošina dalībvalstīm iespēja pieprasīt līdzfinansējuma likmi līdz 100 %, kas tiktu piemērota to darbības programmu atsevišķajiem prioritārajiem virzieniem, kuros sniedz atbalstu no REACT-EU resursiem.
- (20) Lai gan ir svarīgi nodrošināt, ka 2023. gada 31. decembris paliek attiecināmības beigu datums 2014.–2020. gada plānošanas periodā, būtu skaidri jānorāda, ka joprojām varētu tikt atlasītas operācijas atbalsta sniegšanai 2023. gadā.
- (21) Lai nodrošinātu, ka tiek turpināta atsevišķu no REACT-EU līdzekļiem atbalstītu operāciju īstenošana, būtu jāpiemēro pakāpeniskas pārtraukšanas noteikumi, kas izklāstīti Regulā, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma un migrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu.
- (22) Saskaņā ar īpašajiem elastības pasākumiem, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu, kas Regulā (ES) Nr. 1303/2013 ieviesti ar Regulu (ES) 2020/558, attiecināmiem vajadzētu būt arī izdevumiem par fiziski pabeigtām vai pilnībā īstenotām darbībām, kas veicina krīzes pārvarēšanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un sagatavo zaļu, digitālu un noturīgu ekonomikas atveseļošanu, ko atbalsta saskaņā ar attiecīgo jauno tematisko mērķi, ar nosacījumu, ka attiecīgās darbības ir sāktas no 2020. gada 1. februāra.
- (23) Lai dalībvalstis varētu ātri izmantot REACT-EU resursus pašreizējā plānošanas periodā, ir pamatoti izņēmuma kārtā atbrīvot dalībvalstis no pienākuma ievērot *ex ante* nosacījumus un prasības attiecībā uz snieguma rezervi un snieguma satvara piemērošanu, tematisko koncentrāciju, arī attiecībā uz ERAF noteiktajām ilgtspējīgas pilsētu attīstības robežvērtībām, un no prasībām attiecībā uz komunikācijas stratēģijas sagatavošanu REACT-EU resursiem. Tomēr dalībvalstīm līdz 2024. gada 31. decembrim ir jāveic vismaz viens izvērtējums, lai novērtētu REACT-EU resursu lietderību, efektivitāti, ietekmi un iekļautību, kā arī to, kā šie resursi palīdzējuši izpildīt jaunā īpašā tematiskā mērķa uzdevumus. Lai veicinātu salīdzināmas informācijas pieejamību Savienības līmenī, attiecīgā gadījumā būtu jāprasa dalībvalstīm izmantot Covid-19 programmu īpašos rādītājus, ko darījusi pieejamus Komisija. Turklāt dalībvalstīm un vadošajām iestādēm, pildot savus pienākumus, kas saistīti ar informāciju, komunikāciju un publicitāti, būtu jāuzlabo Savienības ieviesto ārkārtas pasākumu un resursu pamanāmība, jo īpaši nodrošinot, ka finanšu instrumentu potenciālie saņēmēji, saņēmēji, dalībnieki, galasaņēmēji un plaša sabiedrība ir informēti par REACT-EU resursu esību un apjomu un no tiem sniegto atbalstu.
- (24) Lai šos REACT-EU resursus varētu novirzīt uz ģeogrāfiskajiem apgabaliem, kuros tie ir visvairāk vajadzīgi, kā ārkārtas pasākumu un neskarot struktūrfondu līdzekļu piešķiršanas vispārīgos noteikumus nebūtu jāprasa ERAF un ESF piešķirtos REACT-EU resursus sadalīt pa reģionu kategorijām. Tomēr tiek sagaidīts, ka dalībvalstis ņems vērā atšķirīgās reģionālās vajadzības un attīstības līmeņus, lai nodrošinātu, ka atbalsta sniegšanā ir panākts līdzsvars starp Covid-19 pandēmijas visvairāk skarto reģionu un pilsētu vajadzībām un vajadzību arī turpmāk atbilstoši LESD 174. pantā izklāstītajiem ekonomiskās, sociālās un teritoriālās kohēzijas mērķiem galveno uzmanību pievērst mazāk attīstītiem reģioniem. Saskaņā ar partnerības principu dalībvalstīm būtu jāiesaista arī vietējās un reģionālās iestādes, kā arī attiecīgās struktūras, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību un sociālos partnerus.

- (25) Uz REACT-EU izdevumiem būtu jāattiecinā tādās pašas prasības un aizsardzības pasākumi kā uz visu kohēzijas finansējumu, izņemot gadījumus, kad šajā regulā ir paredzētas atkāpes. Tas ietver pamattiesību ievērošanu un atbilstību Eiropas Savienības Pamattiesību hartai, kā arī efektīvus krāpšanas apkarošanas pasākumus, ko dalībvalstu un Savienības līmenī īsteno ar esošo krāpšanas apkarošanas aģentūru, tādu kā Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai, un attiecīgā gadījumā Eiropas prokurora atbalstu.
- (26) Ir svarīgi, lai, pieņemot pasākumus Savienības budžeta aizsardzībai, tiktu pienācīgi aizsargātas galasaņēmēju un saņēmēju likumīgās intereses.
- (27) Lai atvieglotu pārvietojumus, ko atļauj ar šo regulu ieviestās izmaiņas, Finanšu regulas 30. panta 1. punkta f) apakšpunktā noteiktais nosacījums par apropriāciju izmantošanu vienam un tam pašam mērķim šiem pārvietojumiem nebūtu jāpiemēro.
- (28) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, reaģēt uz Covid-19 krīzes ietekmi, ieviešot elastības pasākumus Eiropas strukturālo un investīciju fondu atbalsta sniegšanā, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (29) Ņemot vērā ar Covid-19 pandēmiju saistītās situācijas steidzamību, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
- (30) Tādēļ Regula (ES) Nr. 1303/2013 būtu attiecīgi jāgroza.
- (31) Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas ⁽¹⁰⁾ 135. panta 2. punktā paredzēts, ka grozījumus Padomes Regulā (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 ⁽¹¹⁾ vai Padomes Lēmumā 2014/335/ES, Euratom ⁽¹²⁾, kuri pieņemti minētā līguma spēkā stāšanās dienā vai pēc tās, nepiemēro Apvienotajai Karalistei, ciktāl minētie grozījumi ietekmē Apvienotās Karalistes finanšu saistības. Atbalstu saskaņā ar šo regulu 2021. un 2022. gadam finansē no Savienības pašu resursu maksimālā apjoma palielināšanas, kas ietekmētu Apvienotās Karalistes finanšu saistības. Tāpēc šī regula nebūtu jāpiemēro Apvienotajai Karalistei vai tās teritorijā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 1303/2013 groza šādi:

1. iekļauj šādus pantus:

“92.a pants

REACT-EU resursi

Padomes Regulas (ES) 2020/2094 (*) 1. panta 2. punktā minētos pasākumus īsteno struktūrfondu ietvaros ar summu līdz 47 500 000 000 EUR 2018. gada cenās, kā norādīts minētās regulas 2. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā, ievērojot tās 3. panta 3., 4., 7. un 9. punktu.

⁽¹⁰⁾ OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.

⁽¹¹⁾ Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 (2013. gada 2. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam (OV L 347, 20.12.2013., 884. lpp.).

⁽¹²⁾ Padomes Lēmums 2014/335/ES, Euratom (2014. gada 26. maijs) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu (OV L 168, 7.6.2014., 105. lpp.).

Šie papildu resursi 2021. un 2022. gadā, kas piešķirti saskaņā ar Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu, sniedz palīdzību nolūkā veicināt krīzes seku pārvarēšanu saistībā ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai ("REACT-EU resursi")

Kā paredz Regulas (ES) 2020/2094 3. panta 1. punkts, REACT-EU resursi ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Finanšu regulas 21. panta 5. punkta nolūkā.

92.b pants

REACT-EU resursu īstenošanas kārtība

1. REACT-EU resursus dara pieejamus mērķim "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai".

Atkāpjoties no 94. panta, dalībvalstis daļu no saviem REACT-EU resursiem kopīgi piešķir arī mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmām, kurās tās piedalās, ja tās vienojas, ka šādi piešķirumi atspoguļo to attiecīgās valsts prioritātes.

REACT-EU resursus izmanto, lai īstenotu tehnisko palīdzību saskaņā ar šā panta 6. punktu un darbības, ar kurām īsteno šā panta 9. punkta pirmajā daļā minēto tematisko mērķi.

2. Papildus kopējiem 91. pantā noteiktajiem resursiem REACT-EU resursus dara pieejamus budžeta saistībām 2021. un 2022. gadam šādi:

— 2021: 37 500 000 000 EUR,

— 2022: 10 000 000 000 EUR.

Ar REACT-EU resursiem atbalsta arī administratīvos izdevumus, nepārsniedzot 18 000 000 EUR 2018. gada cenās.

Darbības, ko atbalsta ar REACT-EU resursiem, atbalsta piešķiršanai var atlasīt līdz 2023. gada beigām. Darbībām, ko atbalsta ar REACT-EU resursiem, piemēro pakāpeniskas pārtraukšanas noteikumus, kas izklāstīti Regulā, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma un migrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Robežu pārvaldības un vīzu instrumentu.

3. 0,35 % no REACT-EU resursiem piešķir tehniskajai palīdzībai pēc Komisijas iniciatīvas, īpašu uzmanību pievēršot dalībvalstīm, kuras Covid-19 pandēmija skārusi vissmagāk, un dalībvalstīm ar zemākiem apguves un īstenošanas rādītājiem.

4. Komisija ar īstenošanas aktiem pieņem lēmumu, kurā saskaņā ar VIIa pielikumā noteiktajiem kritērijiem un metodiku nosaka REACT-EU resursu sadalījumu kā struktūrfondu apropriācijas 2021. gadam katrai dalībvalstij. Minēto lēmumu 2021. gadā pārskata, lai, pamatojoties uz datiem, kas pieejami līdz 2021. gada 19. oktobrim, noteiktu REACT-EU resursu sadalījumu 2022. gadam.

5. Atkāpjoties no 76. panta pirmās daļas, budžeta saistības REACT-EU resursiem attiecībā uz katru attiecīgo darbības programmu uzņemas par katru fondu 2021. un 2022. gadam.

Regulas 76. panta otrajā daļā minētās juridiskās saistības attiecībā uz 2021. un 2022. gadu stājas spēkā dienā vai pēc dienas, kas minēta Regulas (ES) 2020/2094 3. panta 3. punktā.

Regulas 76. panta trešo un ceturto daļu REACT-EU resursiem nepiemēro.

Atkāpjoties no Finanšu regulas 14. panta 3. punkta, šīs regulas II daļas IX sadaļas IV nodaļā un 136. pantā izklāstītos noteikumus par saistību atcelšanu piemēro budžeta saistībām, kuru pamatā ir REACT-EU resursi. Atkāpjoties no Finanšu regulas 12. panta 4. punkta c) apakšpunkta, REACT-EU resursus neizmanto secīgai programmai vai darbībai.

Atkāpjoties no šīs regulas 86. panta 2. punkta un 136. panta 1. punkta, saistības attiecībā uz *REACT-EU* resursiem atceļ saskaņā ar noteikumiem, kas jāievēro attiecībā uz programmu slēgšanu.

REACT-EU resursus, kas pieejami plānošanai ERAF un ESF ietvaros, katra dalībvalsts piešķir darbības programmām vai pārrobežu sadarbības programmām, saskaņā ar partnerības principu iesaistot vietējās un reģionālās iestādes, kā arī attiecīgās struktūras, kas pārstāv pilsonisko sabiedrību un sociālos partnerus.

Atkāpjoties no 92. panta 7. punkta, daļu no *REACT-EU* resursiem arī ierosina izmantot, ja attiecīgā dalībvalsts to uzskata par vajadzīgu, lai palielinātu atbalstu Eiropas atbalsta fondam vistrūcīgākajām personām (EAFVP) nolūkā pievērsties to cilvēku situācijai, kurus vēl nepieredzētā mērā skārusi Covid-19 krīze. Daļu no *REACT-EU* resursiem var izmantot arī tam, lai palielinātu atbalstu *YEL*. Abos gadījumos palielinājumu var ierosināt pirms piešķiruma ERAF un ESF vai vienlaicīgi ar šādu piešķirumu.

Pēc dalībvalsts pieprasījuma darbības programmas grozīšanai saskaņā ar 30. panta 1. punktu *REACT-EU* resursus pēc to sākotnējās piešķiršanas var pārvietot starp ERAF un ESF neatkarīgi no 92. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajām procentuālajām daļām, vispārējo ESF darbības intensitāti saglabājot Savienības līmenī. Šo daļu nepiemēro ERAF līdzekļiem, kas piešķirti pārrobežu sadarbības programmām atbilstīgi mērķim "Eiropas teritoriālā sadarbība".

REACT-EU resursiem nepiemēro 30. panta 5. punktu. Minētos resursus izslēdz no minētajā punktā noteikto maksimālo apjomu aprēķina bāzes.

Piemērojot Finanšu regulas 30. panta 1. punkta f) apakšpunktu, šādiem pārvietojumiem nepiemēro nosacījumu, ka apropriācijas ir paredzētas tam pašam mērķim. Šādi pārvietojumi var attiekties tikai uz finanšu plāna kārtējo gadu vai nākamajiem gadiem.

Sākotnējam piešķirumam vai turpmākiem *REACT-EU* resursu pārvietojumiem nepiemēro prasības, kas noteiktas šīs regulas 92. panta 4. punktā.

REACT-EU resursus īsteno saskaņā ar tā fonda noteikumiem, kuram tie ir piešķirti vai uz kuru tie ir pārvietoti.

6. Līdz 4 % no kopējiem ERAF un ESF *REACT-EU* resursiem pēc dalībvalstu iniciatīvas var piešķirt tehniskajai palīdzībai jebkurā esošā darbības programmā, ko atbalsta no ERAF vai ESF, vai 10. punktā minētai jaunai darbības programmai vai programmām.

Tehniskajai palīdzībai var piešķirt līdz 6 % no papildu ERAF līdzekļiem, kas saskaņā ar 1. punkta otro daļu piešķirti kādai pārrobežu sadarbības programmai atbilstīgi mērķim "Eiropas teritoriālā sadarbība".

7. Atkāpjoties no 81. panta 1. punkta un 134. panta 1. punkta, sākotnējais priekšfinansējums, kas izmaksājams pēc Komisijas lēmuma par darbības programmas pieņemšanu vai darbības programmas grozījumu apstiprināšanu *REACT-EU* resursu piešķiršanai, ir 11 % no *REACT-EU* resursiem, kas piešķirti programmām 2021. gadam saskaņā ar šā panta 9. punktā minēto jauno tematisko mērķi.

Lai 134. panta 2. punktu piemērotu ikgadējam priekšfinansējumam 2021., 2022. un 2023. gadā, atbalsta summā, kas no fondiem piešķirta darbības programmai visam plānošanas periodam, iekļauj *REACT-EU* resursus.

Par visu summu, kas izmaksāta kā pirmajā daļā minētais papildu sākotnējais priekšfinansējums, pilnībā dzēs no Komisijas uzskaites ne vēlāk kā darbības programmas slēgšanas dienā.

8. *REACT-EU* resursus, kas nav piešķirti tehniskajai palīdzībai, izmanto saskaņā ar 9. punkta pirmajā daļā norādīto tematisko mērķi, lai atbalstītu darbības, kas veicina ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavo zaļu, digitālu un noturīgu ekonomikas atveseļošanu.

Dalībvalstis *REACT-EU* resursus var piešķirt vienam vai vairākiem atsevišķiem prioritārajiem virzieniem spēkā esošā darbības programmā vai programmās atbilstīgi mērķim “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai” vai esošā pārrobežu sadarbības programmā vai programmās atbilstīgi mērķim “Eiropas teritoriālā sadarbība”, vai arī jaunai darbības programmai vai programmām, kas minēta šā panta 10. punktā atbilstīgi mērķim “Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai”. Atkāpjoties no 26. panta 1. punkta, programma attiecas uz laikposmu līdz 2022. gada 31. decembrim, ievērojot šā panta 4. punktu.

Attiecībā uz ERAF *REACT-EU* resursus galvenokārt izmanto, lai atbalstītu investīcijas veselības aprūpes produktos un pakalpojumos vai sociālajā infrastruktūrā, sniegtu atbalstu apgrozāmā kapitāla vai investīciju atbalsta veidā MVU ieguldījumiem nozarēs ar augstu darbvietu radīšanas potenciālu, atbalstītu investīcijas, kas sekmē pāreju uz digitālu un zaļu ekonomiku, atbalstītu investīcijas infrastruktūrā, ar ko iedzīvotājiem sniedz pamatpakalpojumus, un atbalstītu ekonomiskā atbalsta pasākumus reģionos, kuri ir visvairāk atkarīgi no Covid-19 krīzes vissmagāk skartajām nozarēm.

Attiecībā uz ESF *REACT-EU* resursus galvenokārt izmanto, lai atbalstītu piekļuvi darba tirgum, saglabājot darbinieku un pašnodarbināto darba vietas, arī izmantojot saīsināta darbalaika shēmas, pat ja minētais atbalsts nav apvienots ar aktīviem darba tirgus pasākumiem, ja vien valsts tiesību aktos minētie pasākumi nav noteikti kā obligāti. No *REACT-EU* resursiem atbalsta darbvietu radīšanu un kvalitatīvu nodarbinātību, jo īpaši neaizsargātām iedzīvotāju grupām, un paplašina jauniešu nodarbinātības pasākumus saskaņā ar pastiprināto Garantiju jauniešiem. Ieguldījumus izglītībā, apmācībā un prasmju pilnveidē novirza tam, lai pievērstos virzībai uz divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos.

Ar *REACT-EU* resursiem atbalsta arī sociālās sistēmas, kas veicina sociālās iekļaušanas, diskriminācijas novēršanas un nabadzības izskaušanas pasākumus, īpašu uzmanību pievēršot bērnu nabadzībai un uzlabotai piekļuvei vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem, arī bērniem, vecāka gadagājuma cilvēkiem, personām ar invaliditāti, etniskajām minoritātēm un bezpajumtniekiem.

9. Izņemot šā panta 6. punktā minēto tehnisko palīdzību un šā panta 5. punkta septītajā daļā minētos *REACT-EU* resursus, ko izmanto EAFVP vai YEI, no *REACT-EU* resursiem atbalsta darbības saskaņā ar jauno tematisko mērķi “Palīdzēt veicināt ar Covid-19 pandēmiju un tās sociālajām sekām saistītās krīzes seku pārvarēšanu un sagatavoties zaļai, digitālai un noturīgai ekonomikas atveseļošanai”, kas papildina 9. pantā izklāstītos tematiskos mērķus.

Šā punkta pirmajā daļā minētais tematiskais mērķis ir pieejams vienīgi *REACT-EU* resursu plānošanai. Atkāpjoties no šīs regulas 96. panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunkta un no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 1. punkta, to nekombinē ar citām investīciju prioritātēm.

Šā punkta pirmajā daļā minētais tematiskais mērķis ir arī vienīgā investīciju prioritāte, plānojot un īstenojot *REACT-EU* resursus no ERAF un ESF.

Ja spēkā esošā darbības programmā atbilstoši šā punkta pirmajā daļā minētajam tematiskajam mērķim nosaka vienu vai vairākus atsevišķus prioritāros virzienus, šīs regulas 96. panta 2. punkta b), v) un vii) punktā un Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta b), v) un vi) punktā uzskaitītie elementi pārskatītās darbības programmas prioritārā virziena aprakstā nav jānorāda.

REACT-EU resursu piešķirumu 2021. gadam un attiecīgā gadījumā 2022. gadam nosaka pārskatītajā finansējuma plānā, kas izklāstīts šīs regulas 96. panta 2. punkta d) apakšpunktā un Regulas (ES) Nr. 1299/2013 8. panta 2. punkta d) apakšpunktā, bet nenorāda snieguma rezerves summas un sadalījumu pa reģionu kategorijām.

Atkāpjoties no šīs regulas 30. panta 1. punkta, dalībvalsts iesniegtos pieprasījumus grozīt programmu pienācīgi pamato un tajos jo īpaši izklāsta programmas izmaiņu paredzamo ietekmi uz krīzes novēršanas pasākumu veicināšanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un zaļas, digitālas un noturīgas ekonomikas atveseļošanas sagatavošanu. Minētajiem pieprasījumiem pievieno pārskatīto programmu.

10. Atkāpjoties no 26. panta 4. punkta, dalībvalstis var izstrādāt jaunas darbības programmas saskaņā ar mērķi "Investīcijas izaugsmei un nodarbinātībai", kas īpaši veltītas šā panta 9. punkta pirmajā daļā minētajam jaunajam tematiskajam mērķim. 55. pantā noteiktais *ex ante* izvērtējums netiek prasīts.

Atkāpjoties no 96. panta 2. punkta a) apakšpunkta, ja šāda jauna darbības programma tiek izstrādāta, pamatojumā izklāsta darbības programmas paredzamo ietekmi uz krīzes novēršanas pasākumu veicināšanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un zaļas, digitālas un noturīgas ekonomikas atveseļošanas sagatavošanu.

Ja tiek izveidota šāda jauna darbības programma, dalībvalstis 96. panta 5. punkta a) apakšpunkta vajadzībām drīkst norādīt tikai tās iestādes, kuras jau ir norīkotas esošajās darbības programmās, kas saņem atbalstu no ERAF, ESF vai Kohēzijas fonda.

Šādai jaunai darbības programmai netiek prasīti elementi, kas izklāstīti 96. panta 2. punkta pirmās daļas b), v) un vii) punktos, 4. punktā, 6. punkta b) un c) apakšpunktā un 7. punktā. Elementi, kas izklāstīti 96. panta 3. punktā, ir vajadzīgi tikai tad, ja tiek sniegts attiecīgais atbalsts.

Atkāpjoties no 29. panta 3. un 4. punkta un 30. panta 2. punkta, Komisija dara visu iespējamo, lai jebkuru jaunu īpašam mērķim veltītu darbības programmu vai jebkādu grozījumus esošā programmā apstiprinātu 15 darba dienu laikā pēc tam, kad dalībvalsts tos ir iesniegusi.

11. Atkāpjoties no 65. panta 2. un 9. punkta, izdevumi darbībām, ar kurām atbalsta šā panta 9. punkta pirmajā daļā minēto tematisko mērķi, ir attiecināmi no 2020. gada 1. februāra.

12. Atkāpjoties no 120. panta 3. punkta pirmās un otrās daļas, prioritārajam virzienam vai virzieniem, ko atbalsta no REACT-EU resursiem, kuri plānoti atbilstoši šā panta 9. punkta pirmajā daļā minētajam tematiskajam mērķim, var piemērot līdzfinansējuma likmi līdz 100 %. Papildus fonda īpašajos noteikumos izklāstītajiem kopējiem rādītājiem dalībvalstis attiecīgā gadījumā izmanto Covid-19 programmas īpašos rādītājus, ko Komisija darījusi pieejamus.

Atkāpjoties no 56. panta 3. punkta un 114. panta 2. punkta, dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2024. gada 31. decembrim tiek veikts vismaz viens izvērtējums par REACT-EU resursu izlietojumu, lai novērtētu to lietderību, efektivitāti, ietekmi un attiecīgā gadījumā iekļautību un nediskrimināciju, tostarp no dzimumu perspektīvas, un lai novērtētu, kā tie sekmē šā panta 9. punkta pirmajā daļā minētā tematiskā mērķa sasniegšanu.

13. Uz REACT-EU resursiem neattiecas šādi noteikumi:

- a) atkāpjoties no 18. panta, – prasības par tematisko koncentrāciju, kā arī ilgtspējīgai pilsētu attīstībai noteiktās robežvērtības, kas izklāstītas šajā regulā vai fondiem specifiskajos noteikumos;
- b) atkāpjoties no 19. panta un fondiem specifiskajiem noteikumiem, – *ex ante* nosacījumi;
- c) atkāpjoties no 20. un 22. panta, – attiecīgi prasības par izpildes rezervi un darbības rezultātu satvara piemērošanu;
- d) regulas 65. panta 6. punkts attiecībā uz darbībām, kas sākas no 2020. gada 1. februāra un ar ko veicina krīzes novēršanu Covid-19 pandēmijas un tās sociālo seku kontekstā un sagatavo zaļas, digitālas un noturīgas ekonomikas atveseļošanu, ko atbalsta šā panta 9. punkta pirmajā daļā minētais tematiskais mērķis;
- e) atkāpjoties no 116. panta un 115. panta 1. punkta a) apakšpunkta, – prasības izstrādāt komunikācijas stratēģiju.

Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1299/2013 12. panta 4. punktā noteiktajām prasībām attiecībā uz operācijām, ko atbalsta ar REACT-EU resursiem saskaņā ar mērķi "Eiropas teritoriālā sadarbība", ir pietiekami, ja saņēmēju sadarbība notiek vismaz divās jomās.

14. Pildot savus pienākumus, kas saistīti ar informāciju, komunikāciju un publicitāti atbilstīgi 115. panta 1. un 3. punktam un XII pielikumam, dalībvalstis un vadošās iestādes nodrošina, ka finanšu instrumentu potenciālie saņēmēji, saņēmēji, dalībnieki, galasaņēmēji un plaša sabiedrība ir informēti par REACT-EU resursu esību un apjomu un no tiem sniegto atbalstu.

Dalībvalstis un vadošās iestādes skaidri informē iedzīvotājus par to, ka attiecīgā operācija tiek finansēta no Savienības reaģēšanas pasākumiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju, un nodrošina pilnīgu pārredzamību, vajadzības gadījumā izmantojot sociālos plašsaziņas līdzekļus.

Atsauci uz “fondu”, “fondiem” vai “ESI fondiem” XII pielikuma 2.2. iedaļā papildina ar atsauci “finansē no Savienības reaģēšanas pasākumiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju”, ja operācijām tiek sniegts finansiāls atbalsts no REACT-EU resursiem.

(*) Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433, 22.12.2020., 23. lpp.);

2. regulas 154. pantam pievieno šādu daļu:

“Regulas 92.a pantu un 92.b pantu nepiemēro Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā. Minētajos noteikumos atsauces uz dalībvalstīm neietver Apvienoto Karalisti.”;

3. tekstu, kas izklāstīts šīs regulas pielikumā, iekļauj kā VIIa pielikumu.

2. pants

Komisija līdz 2025. gada 31. martam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei REACT-EU izvērtējumu. Minētajā izvērtējumā iekļauj informāciju par REACT-EU mērķu sasniegšanu, REACT-EU resursu izmantošanas efektivitāti, finansēto darbību veidiem, labuma guvējiem un galasaņēmējiem un radīto Eiropas pievienoto vērtību ekonomikas atveseļošanas sekmēšanā.

3. pants

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 23. decembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
M. ROTH

PIELIKUMS

"VIIa PIELIKUMS

METODIKA REACT-EU RESURSU PIEŠĶIRŠANAI – 92.B PANTA 4. PUNKTS

REACT-EU resursu piešķiršanas metode

REACT-EU resursus sadala starp dalībvalstīm atbilstoši turpmāk izklāstītajai metodikai.

1. Katras dalībvalsts provizorisko daļu no REACT-EU resursiem nosaka kā to daļu svērto kopsummu, ko aprēķina, pamatojoties uz šādi svērtiem kritērijiem:

a) IKP koeficients (svērums 2/3), kas iegūts šādi:

- i) katras dalībvalsts daļa no reālā sezonāli koriģētā EUR izteiktā IKP kopējā zuduma laikposmā no 2019. gada pirmā pusgada līdz piemērojamā atskaites perioda beigām attiecībā pret visām aprēķinā vērā ņemtajām dalībvalstīm;
- ii) saskaņā ar i) punktā iegūto daļu korekcija, dalot tās ar dalībvalsts NKI uz vienu iedzīvotāju, kas izteikts procentos no ES-27 valstu vidējā NKI uz vienu iedzīvotāju (vidējais rādītājs izteikts kā 100 %);

b) bezdarba koeficients (svērums 2/9), kas izteikts kā vidējais svērtais no šādiem rādītājiem:

- i) dalībvalsts daļa no kopējā bezdarbnieku skaita 2020. gada janvārī (svērums 3/4) attiecībā pret visām aprēķinā vērā ņemtajām dalībvalstīm un
- ii) dalībvalsts daļa no kopējā bezdarbnieku skaita pieauguma (svērums 1/4) laikposmā no 2020. gada janvāra līdz piemērojamā atskaites perioda beigām attiecībā pret visām aprēķinā vērā ņemtajām dalībvalstīm;

c) jauniešu bezdarba koeficients (svērums 1/9), kas izteikts kā vidējais aritmētiskais no šādiem skaitļiem:

- i) dalībvalsts daļa no kopējā jauniešu bezdarbnieku skaita 2020. gada janvārī (svērums 3/4) attiecībā pret visām aprēķinā vērā ņemtajām dalībvalstīm un
- ii) dalībvalsts daļa no kopējā jauniešu bezdarbnieku skaita pieauguma (svērums 1/4) laikposmā no 2020. gada janvāra līdz piemērojamā atskaites perioda beigām attiecībā pret visām aprēķinā vērā ņemtajām dalībvalstīm.

Ja dalībvalsts reālais sezonāli koriģētais EUR izteiktā IKP piemērojamajā atskaites periodā ir augstāks nekā 2019. gada pirmajā pusgadā, minētās dalībvalsts datus izslēdz no aprēķiniem a) apakšpunkta i) punktā.

Ja bezdarbnieku (vecuma grupā no 15 līdz 74) vai jauniešu bezdarbnieku (vecuma grupā no 15 līdz 24) skaits piemērojamajā atskaites periodā dalībvalstī ir zemāks nekā 2020. gada janvārī, minētās dalībvalsts datus izslēdz no aprēķiniem, kas paredzēti b) apakšpunkta ii) punktā un c) apakšpunkta ii) punktā.

2. Piemērojot 1. punktā izklāstītos noteikumus, dalībvalstīm visā 2021.–2022. gada laikposmā piešķirumi nav lielāki par:

- a) dalībvalstīm, kuru vidējais NKI uz vienu iedzīvotāju (pēc pirktspējas līmeņa) laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam ir virs 109 % no ES-27 valstu vidējā rādītāja, – 0,07 % no to reālā IKP 2019. gadā;
- b) dalībvalstīm, kuru vidējais NKI uz vienu iedzīvotāju (pēc pirktspējas līmeņa) laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam ir vienāds ar 90 % no ES-27 vidējā rādītāja vai zemāks, – 2,60 % no to reālā IKP 2019. gadā;
- c) dalībvalstīm, kuru vidējais NKI uz vienu iedzīvotāju (pēc pirktspējas līmeņa) laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam ir virs 90 % un ir vienāds ar vai zemāks par 109 % no ES-27 vidējā rādītāja, – procentuālo daļu iegūst, veicot lineāru interpolāciju starp 0,07 % un 2,60 % no to reālā IKP 2019. gadā, kā rezultātā proporcionāli samazina maksimālo procentuālo apjomu atbilstoši labklājības pieaugumam.

Ja dalībvalstij aprēķinātā summa pārsniedz a) līdz c) apakšpunktā noteikto līmeni, to proporcionāli pārdala visu pārējo dalībvalstu piešķirumiem, kuru vidējais NKI uz vienu iedzīvotāju (pēc pirktspējas līmeņa) ir zemāks par 100 % no ES-27 valstu vidējā rādītāja. NKI uz vienu iedzīvotāju (pēc pirktspējas līmeņa) laikposmā no 2015. līdz 2017. gadam ir tas pats, ko izmanto kohēzijas politikā sarunās par DFS 2021.–2027. gadam.

3. Lai aprēķinātu ārkārtas *REACT-EU* resursu sadalījumu 2021. gadam:

- a) IKP atskaites periods ir 2020. gada pirmais pusgads;
- b) attiecībā uz bezdarbnieku skaitu un jauniešu bezdarbnieku skaitu atskaites periods ir vidējais rādītājs 2020. gada jūnijā–augustā;
- c) maksimālo piešķirumu, kas izriet no 2. punkta piemērošanas, reizina ar 2022. gadam piešķirto *REACT-EU* resursu daļu no *REACT-EU* resursu kopsummas 2021. un 2022. gadam.

Pirms 2021. gadam paredzētajiem *REACT-EU* resursiem tiek piemērota 1. un 2. punktā aprakstītā metode, 100 000 000 EUR un 50 000 000 EUR attiecīgi piešķir Luksemburgai un Maltai.

Turklāt tālākajiem *NUTS* 2. līmeņa reģioniem no piešķiruma iedala summu, kas atbilst atbalsta intensitātei 30 EUR uz vienu iedzīvotāju. Minēto piešķirumu sadalīs reģioniem un dalībvalstīm proporcionāli minēto reģionu iedzīvotāju kopskaitam. Papildu piešķirumu tālākajiem reģioniem pieskaita piešķirumam, ko katrs tālākais reģions saņem no iedalītajiem valsts budžeta līdzekļiem.

Atlikušo summu 2021. gadam sadala starp dalībvalstīm saskaņā ar 1. un 2. punktā aprakstīto metodi.

4. Lai aprēķinātu ārkārtas *REACT-EU* resursu sadalījumu 2022. gadam:

- a) IKP atskaites periods ir 2021. gada pirmais pusgads;
- b) attiecībā uz bezdarbnieku skaitu un jauniešu bezdarbnieku skaitu atskaites periods ir vidējais rādītājs 2021. gada jūnijā–augustā;
- c) maksimālo piešķirumu, kas izriet no 2. punkta piemērošanas, reizina ar 2022. gadam piešķirto *REACT-EU* resursu daļu no *REACT-EU* resursu kopsummas 2021. un 2022. gadam.”
